

**REZULTATI ANKETE
ZADOVOLJSTVA ČLANOVA TEHNIČKIH KOMITETA
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BiH
ZA 2020. GODINU**

april 2021

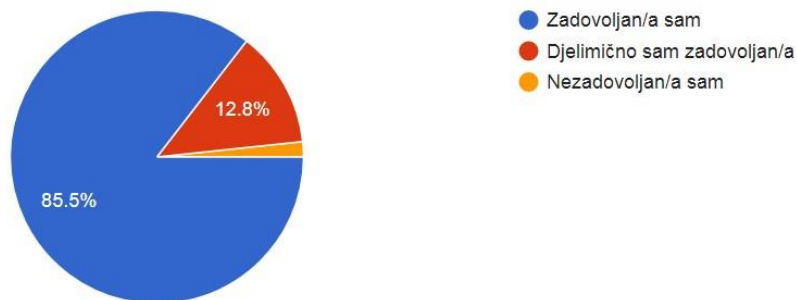
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ISBIH) je u sklopu svojih redovnih aktivnosti proveo anketu zadovoljstva članova Tehničkih komiteta. Cilj ankete je bio istražiti stavove i mišljenja članova Tehničkih komiteta o radu ISBIH-a i informacijama koje nudi, te na osnovu odgovora unaprijediti rad institucije, ali i alate i kanale komuniciranja o temama od interesa članova Tehničkih komiteta kao zainteresiranim stranama.

Anketni upitnik je provoden anonimno, kroz upotrebu online alata *Google Forms*, u periodu od 22.2.2021 do 26.3.2021. godine, a prikupljeno je ukupno 179 odgovora.

Sumirani odgovori na 13 pitanja su prikazani na narednim stranicama.

U kojoj mjeri ste zadovoljni radom tehničkog komiteta?

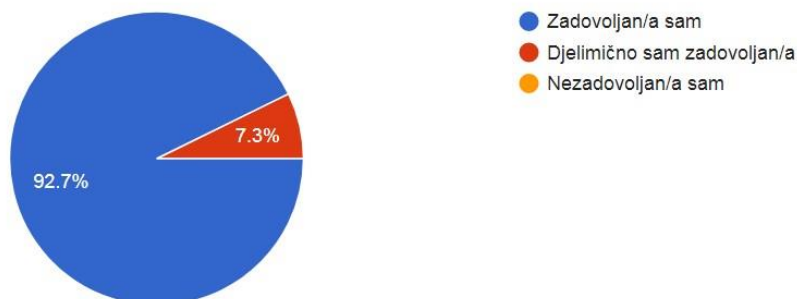
179 responses

Zadovoljan/a sam:	153	85.5%
Djelimično sam zadovoljan/a:	23	12.8%
Nezadovoljan/a sam:	3	1.7%

U kojoj mjeri ste zadovoljni radom sekretara tehničkog komiteta?

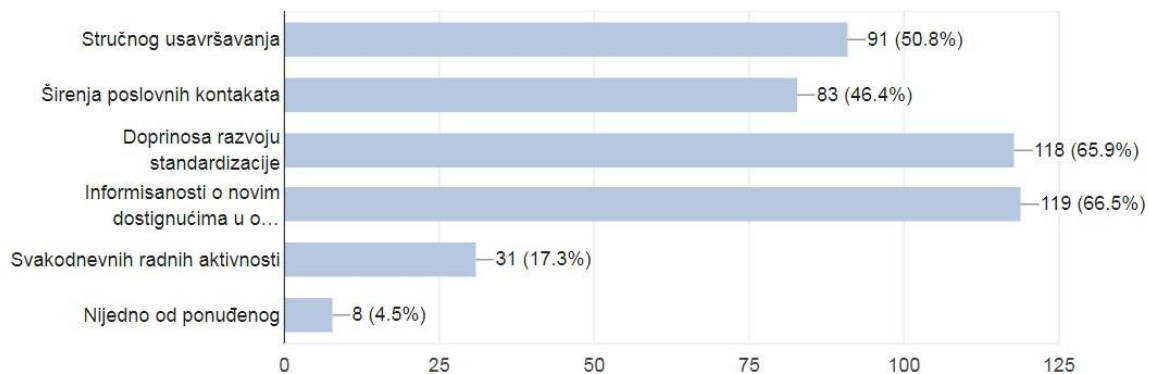
179 responses

Zadovoljan/a sam:	166	92.7%
Djelimično sam zadovoljan/a:	13	7.3%
Nezadovoljan/a sam:	0	0.0%

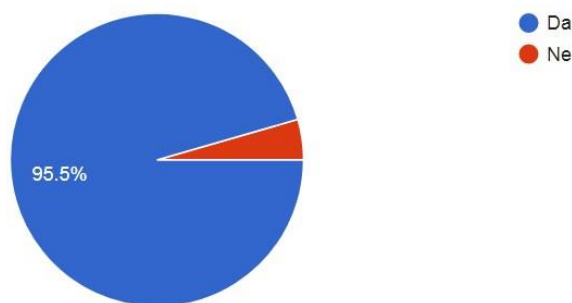
Članstvo u tehničkom komitetu mi je korisno sa aspekta (moguće više odgovora):

179 responses

Da li u svojoj organizaciji promovirate standardizaciju sa aspekta korišćenja standarda i članstva u tehničkim komitetima?

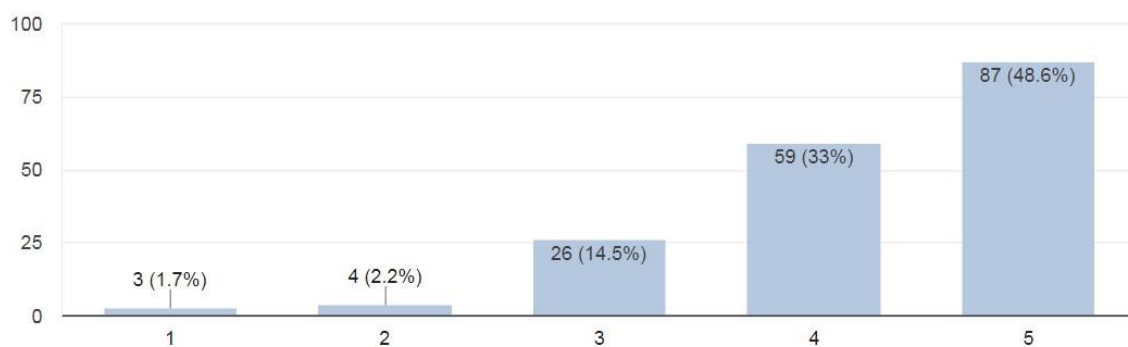
179 responses

Da	171	95.5%
Ne	8	4.5%

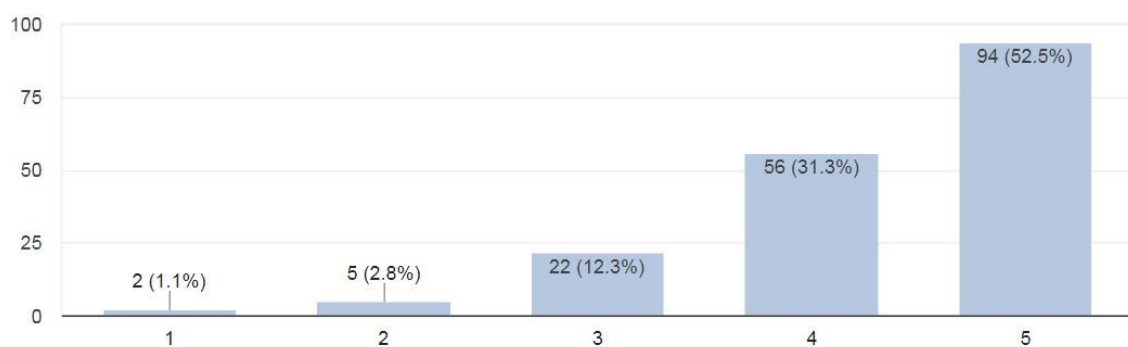
Kako ocjenjujete podršku Instituta za standardizaciju BiH članovima tehničkih komiteta sa aspekta stručnosti:

179 responses

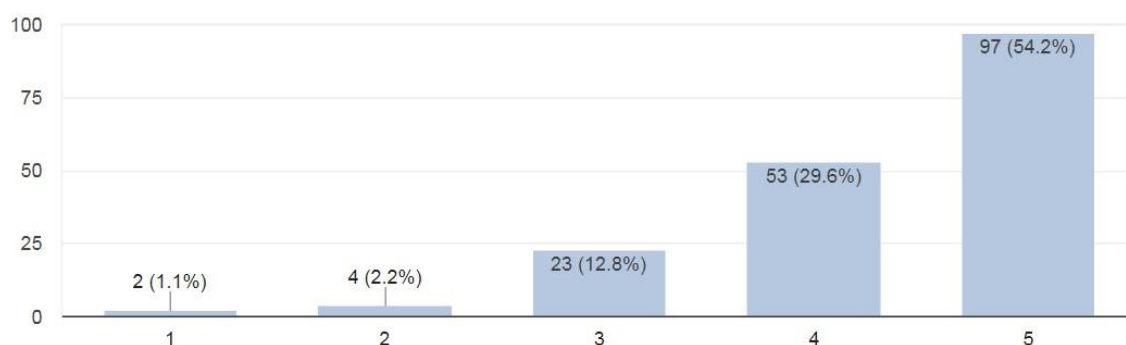
Kako ocjenjujete podršku Instituta za standardizaciju BiH članovima tehničkih komiteta sa aspekta efikasnosti:

179 responses

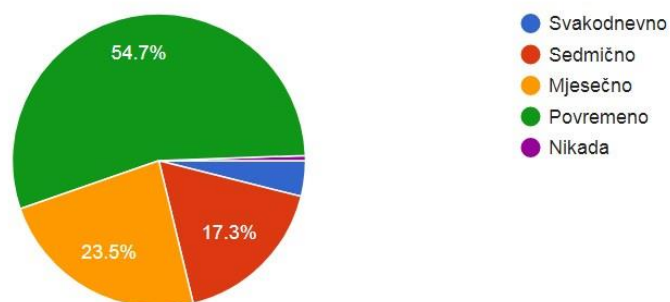
Kako ocjenjujete podršku Instituta za standardizaciju BiH članovima tehničkih komiteta sa aspekta informisanosti:

179 responses

Koliko često posjećujete internet sajt Instituta za standardizaciju BiH u svrhu primjene standarda u svom radu?

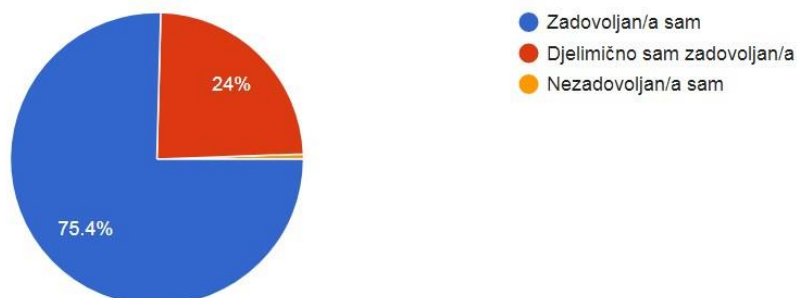
179 responses

Svakodnevno:	7	3.9%
Sedmično:	31	17.3%
Mjesečno:	42	23.5%
Povremeno:	98	54.7%
Nikada:	1	0.6%

Da li ste zadovoljni izgledom, sadržajem i prezentiranim informacijama na novom internet sajtu Instituta za standardizaciju BiH (www.isbih.gov.ba)?

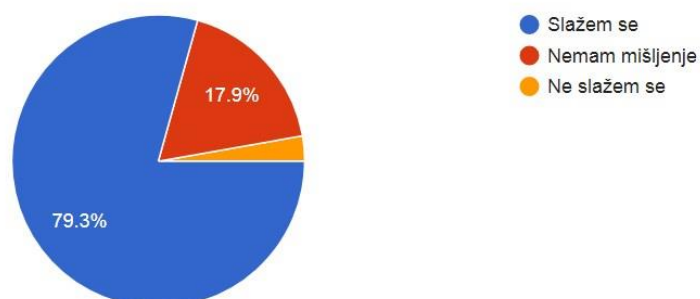
179 responses

Zadovoljan/a sam:	135	75.4%
Djelimično sam zadovoljan/a:	43	24.0%
Nezadovoljan/a sam:	1	0.6%

Mogućnost online čitanja standarda iz plana rada za tekuću godinu je od velike koristi za moj posao

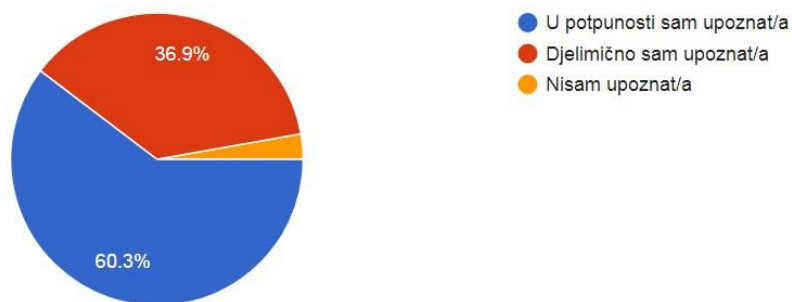
179 responses

Slažem se:	142	79.3%
Nemam mišljenje:	32	17.9%
Ne slažem se:	5	2.8%

Da li ste upoznati sa autorskim pravima o korištenju standarda?

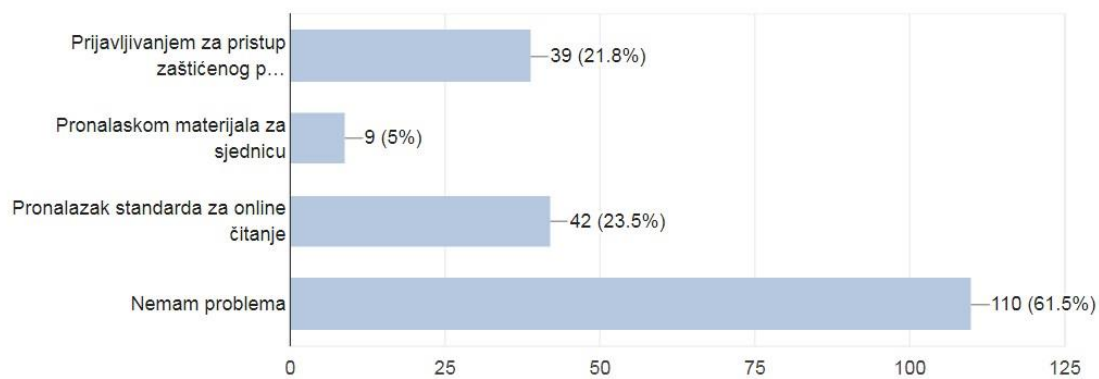
179 responses

U potpunosti sam upoznat/a:	108	60.3%
Djelimično sam upoznat/a:	66	36.9%
Nisam upoznat/a:	5	2.8%

Pri korištenju zaštićenog područja za članove tehničkih komiteta, sa kojim dijelom imate problema? (moguće više odgovora)

179 responses

#	Komentar	Mišljenje ISBIH-a
1.	Cve OK	-
2.	Unaprijediti on-line pristup standardima bar za članove komiteta	Od februara 2021. godine članovima tehničkih komiteta ISBIH-a je omogućen pristup online čitanju BAS standarda na period od 30 dana i to za one BAS standarde iz područja rada tehničkog komiteta čiji su članovi.
3.	Organizovanje posjeta kompanijama koje su zainteresirane za donošenje odgovarajućih standarda, upoznavanje sa stvarnim problemima na terenu u cilju organizacije prioriteta u pogledu donošenja standarda.	U skladu sa svojim osnovnim zadacima, ISBIH kontinuirano radi na identifikaciji zainteresiranih strana za uključivanje u rad tehničkih komiteta. Svaki nastup u javnosti, na konferencijama, radionicama, seminarima i raznim sastancima koristimo da pozovemo eksperte da se uključe u rad tehničkih komiteta. Predstavnici ISBIH se rado odazivaju na svaki poziv zainteresirane strane za saradnju, a nakon pandemije će i Institut u skladu sa svojim mogućnostima inicirati i organizovati posjete kompanijama.
4.	Članovi bi mogli primati primjerak Glasnika, mogli bi biti uključeni više u rad Instituta.	Glasnik Instituta se objavljuje u pdf formatu i dostupan je svim zainteresiranim stanama uključujući i članove tehničkih komiteta na zvaničnom web sajtu ISBIH (www.isbih.gov.ba). Informacija o objavljenom Glasniku i Godišnjem izvještaju šalje se putem ISBIH newsletter-a svim osobama koje su se registrovale da žele primati naš Newsletter.
5.	Podrška Instituta za standardizaciju BiH članovima tehničkih komiteta u pogledu pristupa radnim materijalima standarda bi mogla biti bolja, u smislu da duže vremena mogu biti dostupni kao radni materijali.	Članovima tehničkih komiteta omogućen je pristup online čitanju standarda sve dok je BAS standard u fazi projekta, tj. procesa preuzimanja. Od februara 2021. godine članovima tehničkih komiteta ISBIH-a omogućen je pristup online čitanju BAS standarda na period od 30 dana i to za one BAS standarde iz područja rada tehničkog komiteta čiji su članovi.
6.	Poceti s primjenom AI - VJESTACKE INTELIGENCIJE	ISBIH, u skladu sa mogućnostima, koristi najnovije digitalne tehnologije. Vještačka inteligencija je veoma širok pojam, a opis poslova koji se obavljaju u Institutu i u svim ostalim međunarodnim/evropskim organizacijama za standardizaciju je takav da se vještačka inteligencija ne može primjeniti u velikoj mjeri.

7. INICIRATI KOD VM kao osnivača hitno donošenje određenih Pravilnika na osnovu usvojenih i proglašenih BAS	U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, ISBIH sprovodi aktivnosti iz oblasti standardizacije koja prvenstveno podrazumijeva pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda. Na taj načina ISBIH stvara preduslove za zakonodavce kod izrade tehničkih propisa upućuje na BAS standarde u istima. U skladu sa zakonom, ISBIH nije direktno nadležan za iniciranje donošenja tehničkih propisa. ISBIH obavijesti nadležna ministarstva da je usvojio one standarde koji su njima interesantni.
8. Više prevedenih standarda	ISBIH raspolaže ograničenim novčanim sredstvima iz budžeta BiH za prevođenje standarda, te u skladu sa tim sredstvima, prevede se maksimalan broj standarda. Postoji i mogućnost da zainteresirana organizacija sponzorira prevođenja standarda. Također, ISBIH konstantno poziva sve zainteresirane strane da dostave nezvanične prijevode standarda koje imaju, kako bi kroz Tehničke komitete bili usvojeni kao BAS standardi.
9. Institut u potpunosti ispunjava svoju ulogu. Volontersko članstvo TC u saradnji sa vrhunskim profesionalcima odlično obavlja posao.	-
10. Institut bi se trebao više pojavljivati u javnosti; nedovoljno je poznavanje uloge standardizacije u svim oblastima života čak i međ osobama koje odlučuju o nečemu značajnom za društvo, državu, ekonomiju ...	ISBIH konstantno radi na aktivnostima promocije standardizacije i primjene standarda općenito, što je jedna od redovnih aktivnosti. Ove aktivnosti će se ubuduće nastaviti i intezivirati.
11. Malo detaljnije analiziranje standarda po pitanju strucnih termina i definicija i opreme koja se koristi za ispitivanje.	Svi termini koji se nalaze u našem online terminološkom rječniku su analizirani i odobrili su ih odgovarajući tehnički komiteti, koji odgovara za relevantnost prevedenog termina.
12. Nemam konkretnih sugestivnih prijedloga.	-
13. Ok ste ;-)	-
14. Mislim da bi trebali dobiti veću potporu organa BIH	-
15. Institut mora biti aktivniji u predvođenju subjekata (u BiH i entitetima) nadležnih za izradu novih i zamjenu starih tehničkih propisa, kao i u konačnom definisanju statusa i ukidanju JUS standarda.	U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, ISBIH sprovodi aktivnosti iz oblasti standardizacije koja prvenstveno podrazumijeva pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda. Na taj načina ISBIH stvara preduslove za zakonodavce da kod izrade tehničkih propisa upućuje na BAS standarde u istima. U skladu sa zakonom, ISBIH nije direktno nadležan za iniciranje donošenja tehničkih propisa.

16.	Više raditi na promociji i edukaciji po regijama u BiH, uključujući formiranje virtuelnih kancelarija za standardizaciju na univerzitetima, u komorama i/ili na drugim primjerenim mjestima.	ISBIH planira ostvariti saradnju sa studentskim udruženjima i nevladinim organizacijama, u cilju promocije standardizacije.
17.	jednostavniji pristup standardima komiteta kojeg sam član	Od februara 2021. godine članovima tehničkih komiteta ISBIH-a omogućen je pristup online čitanju BAS standarda na period od 30 dana i to za one BAS standarde iz područja rada tehničkog komiteta čiji su članovi.
18.	Potrebno je težiti ka većoj posvećenosti i uključenosti najkvalitetnih članovi tehničkih komiteta u procesu prevođenja i preuzimanja standarda. Po mome mišljenju to je nemoguće postići bez novčane valorizacije takvog rada, bar u nekoj minimalnoj mjeri.	Jedan od osnovnih principa standardizacijskom rada je dobrovoljnost, što je i propisano Zakonom o standardizaciji BiH. Svaka organizacija, slanjem prijave za članstvo u tehničkom komitetu, pristaje na volonterski rad.
19.	Moja puna podrška radu Instituta.	-
20.	Podržavam pristup online pregledu standarda, to je jednostavno u duhu razvoja informatičke kulture u cijelom razvijenom svijetu.	-
21.	Nemam poseban komentar.	-
22.	Revidirati članove pojedinih TK u cilju poboljšanja ekspertize potrebne za određeno područje. Penzionere i neaktivne članove ukloniti iz sastava komiteta, kako bi se stvorila mjesta za nove članove sa novim saznanjima.	Internim pravilima za standardizaciju Instituta, BAS PO 8.5-01:2016, tačke 4.7.3 i 4.7.4, predviđeno je preispitivanje rada samog tehničkog komiteta, tj. da članovi ocijene u kojoj mjeri kao pojedinci i kao grupa ispunjavaju svoje obaveze. Neaktivnim članovima se skreće pažnja na preuzete obaveze, a ako nema opravdanih razloga predlaže se razrješenje članstva u tehničkom komitetu.
23.	Mišljenja sam da je potrebno obezbjediti novčana sredstva za plaćanje rada članovima Komiteta. vjerujem da bi motivacija članova komiteta bila značajnije efikasnija.	Jedan od osnovnih principa standardizacijskom rada je dobrovoljnost, što je i propisano Zakonom o standardizaciji BiH. Svaka organizacija, slanjem prijave za članstvo u tehničkom komitetu, pristaje na volonterski rad.
24.	Mišljenja sam da Institutu treba više promocije i podrške vlasti sa nivoa BiH.	-
25.	Brži pristup listi izdatih certifikata (akreditacija)	Nejasno pitanje.
26.	više davati u javnosti značaj procesa standardizacije, radi onih koji bi trebali biti korisnici, kroz reklame, medije i slično	ISBIH konstantno radi na aktivnostima promocije standardizacije i primjene standarda općenito, što je jedna od redovnih aktivnosti. Ove aktivnosti će se ubuduće nastaviti i intezivirati.

27. Mislim da je pristup standardima pre-restriktivan i da od toga ima više štete nego koristi	U skladu sa potpisanim ugovorima sa međunarodnim/evropskim organizacijama za standardizaciju odnosno nacionalnim tijelama za standardizaciju drugih zemalja ISBIH je obavezan poštovati autorska prava. Članovi tehničkih komiteta imaju pristup online čitanju svakog standarda koji je u projektu za usvajanje kao BAS standard, kao i pristupu online čitanju BAS standarda iz područja rada Tehničkog komiteta čiji su član po zahtjevu.
28. samo nastavite da radite	-
29. Neophodno bi bilo, kao što je o slučaj u susjednim državama, da se standardi prevode i da ovlaštene institucije imaju besplatan pristup. Ovako za baštinski sektor nemaju nikakvog smisla.	Finansiranje prevođenja standarda je ograničeno raspoloživih finansijskih sredstava kojima ISBIH raspolaže za tu namjenu. U skladu sa potpisanim ugovorima sa međunarodnim/evropskim organizacijama za standardizaciju odnosno nacionalnim tijelama za standardizaciju drugih zemalja ISBIH je obavezan poštovati autorska prava, što podrazumijeva da BAS standardi ne mogu biti besplatni.
30. Krajnji cilj je stvaranje BiH standarda. Zar nije logično da bi trebali biti prevedeni na naš jezik	Finansiranje prevođenja standarda je ograničeno raspoloživih finansijskih sredstava kojima ISBIH raspolaže za tu namjenu.
31. Više prevedenih standarda	ISBIH raspolaže ograničenim novčanim sredstvima iz budžeta BiH za prevođenje standarda, te u skladu sa tim sredstvima, prevede se maksimalan broj standarda. Postoji i mogućnost da zainteresirana organizacija sponzorira prevođenja standarda. Također, ISBIH konstantno poziva sve zainteresirane strane da dostave nezvanične prijevode standarda koje imaju, kako bi kroz Tehničke komitete bili usvojeni kao BAS standardi.
32. Stalno pridonositi potrebi za informiranošću o novim dostignućima iz oblasti standardizacije.	Dužnost tehničkog sekretara je da članove tehničkog komiteta redovno informiše o novostima iz oblasti standardizacije za područje rada tehničkog komiteta. Također, Institut putem svojih kanala informisanja (newsletter, website, facebook, linkedin...) redovno objavljuje vijesti o najnovijim dostignućima u oblasti standardizacije.
33. Za unapredjenje procesa rada komiteta/Institute: Omogućiti članovima komiteta pristup standardima koji su vezani za njihove svakodnevne radne aktivnosti.	Od februara 2021. godine članovima tehničkih komiteta ISBIH-a omogućen je pristup online čitanju BAS standarda na period od 30 dana i to za one BAS standarde iz područja rada tehničkog komiteta čiji su članovi.
34. Tehničke komitete iz oblasti elektrotehnike da vode ljudi koji su završili elektrotehniku :-)	-
35. Pristup standardima bez mnogo komplikacija	Nejasan komentar.

<p>36. Osnovni cilj BAS Instituta treba biti promovisanje implementacije standarda u državnim organima, državnim kompanijama i privatnim kompanijama u BiH. BAS TC 1 iz oblasti informacionih tehnologija i standarda: ISO 22301, ISO 27001, ISO 27005, ISO 27701, ISO 31000, ISO 20000, ali i ISO 9001. Uopšte ne vidim da BAS to radi, radi se samo prijevod standarda da se zadovolje puki i osnovni uslovi potrebni za zadovoljenje evropskih formi.</p>	<p>Odluka svake kompanije da se certificira prema nekom standardu je na dobrovoljnoj osnovi. Institut u sklopu svojih aktivnosti radi na promociji standardizacije, ali bez obavezujućeg karaktera.</p>
--	---

Imajući u vidu da je ova anketa anonimna, ISBIH se zahvaljuje anketiranim članovima Tehničkih komiteta na izdvojenom vremenu u davanju odgovora, komentara i sugestija. U okviru svojih mogućnosti ISBIH će učiniti sve da unaprijedi proces standardizacije prvenstveno kroz rad Tehničkih komiteta, a sve u cilju povećanja zadovoljstva članova Tehničkih komiteta kao zainteresiranih strana u sistemu standardizacije u Bosni i Hercegovini.